

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Τ. Α. Ε. Η. Α.

Ι. Α'. **Κείμενο:** Η φώκια είναι θεϊνή κολυμβήτρια. Χάρη στο υδροδυναμικό σχήμα του σώματός της και τη φυσιολογία της, η μεσογειακή φώκια μπορεί να καταδυθεί σε μεγάλα βάθη και να παραμείνει κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας για αρκετή ώρα. Μπορεί να μειώσει τις ανάγκες της σε οξυγόνο, ώστε ακόμα και να κοιμηθεί μέσα στο νερό. Όταν χρειαστεί να αναπνεύσει, αναδύεται ενστικτωδώς, χωρίς να διακόψει τον ύπνο της. Άν και περνά μεγάλο μέρος της ζωής της στο νερό, η φώκια βγαίνει συχνά στην ξηρά για να ξεκουραστεί και να γεννήσει. Παλιότερα ζούσαν σε κοπάδια και μπορούσε κανείς να βλέπει συχνά φώκιες που έβγαιναν στις ανοιχτές παραλίες. Σήμερα όμως τα ζώα καταφεύγουν σε απόμερες σπηλιές, βραχώδεις ακτές και ακατοίκητες βραχονησίδες, μακριά από την ενοχλητική ανθρώπινη παρουσία.

Μέχρι τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο οι άνθρωποι κυνηγούσαν τη μεσογειακή φώκια για το δέρμα της, από το οποίο έφτιαχναν παπούτσια και ζώνες, και για το λίπος της, από το οποίο έφτιαχναν σαρματσέτα και σαπούνι. Στις μέρες μας το κυνήγι για εμπορικούς σκοπούς έχει σταματήσει, αλλά η μεσογειακή φώκια απειλείται περισσότερο παρά ποτέ. Κυριότερα αίτια είναι η καταστροφή των βιοτόπων του ζώου, καθώς και η εκ προθέσεως θανάτωσή του.

Η υπεραλίευση καθώς και η παράνομη αλιεία (π.χ. με χρήση δυναμίτη) έχουν οδηγήσει σε σημαντική μείωση των ιχθυοαποθεμάτων. Οι φώκιες, ανήμπορες πλέον να εξασφαλίσουν αρκετή τροφή από το φυσικό τους στοιχείο, στρέφονται ολοένα και συχνότερα στα δίχτυα των ψαράδων αφαιρώντας την «ψαριά» και προξενώντας ζημιές στα αλιευτικά εργαλεία. Οι αλιείς, οργισμένοι, φτάνουν σε ορισμένες περιπτώσεις ακόμα και στη θανάτωση των ζώων.

Β'. Γλωσσικές Ασκήσεις : 1. Για ποιους λόγους οι ψαράδες κυνηγούσαν στις παρελθόντες φώκιες και γιατί τις κυνηγούν στις μέρες μας; Γιατί οι φώκιες καταστρέφουν τα αλιευτικά εργαλεία των ψαράδων; (μον. 2,5)

2. α') Ποιά είναι η θεματική περίοδος και ποιά τα σχόλια της πρώτης παραγράφου;

β') Να δώσετε με μορφή τίτλου το περιεχόμενο της κάθε παραγράφου. (μον. 2,5)

3. α') Να χωρίσετε σε προτάσεις το γραμμένο με έντονα στοιχεία τμήμα του κειμένου και να σημειώσετε ποιές από τις προτάσεις αυτές είναι κύριες και ποιές δευτερεύουσες.

β') Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις λέξεις : κολυμβήτρια , μεσογειακή, τις ανάγκες, σαπούνι, το κυνήγι, των ψαράδων. (μον. 2,5)

4. α') Να βρείτε τα συνθετικά των εξής συνθέτων λέξεων του κειμένου: διακόψει, βραχονησίδες, βιοτόπων, περιπτώσεις, υπεραλίευση.

β') Να μεταφέρετε τις υπογραμμισμένες ονοματικές φράσεις του κειμένου στις αντίστοιχες πτώσεις του άλλου αριθμού. (μον.2,5)

II. Έκθεση : Πέρασατε ένα σαββατοκύριακο σε μια ωραία παραλία. Να γράψετε ένα γράμμα σε κάποιο φιλικό σας πρόσωπο, για να του περιγράψετε τις εντυπώσεις σας. (Δύο ή τρεις – το πολύ – παράγραφοι). (μον. 10).

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006